

Advies nr. 24/2018 van 21 maart 2018

Betreft: Ontwerp van Koninklijk Besluit *betreffende aangiften van de plaatsing en gebruik van bewakingscamera's en betreffende het register van beeldverwerkingsactiviteiten van bewakingscamera's* (CO-A-2018-010).

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Veiligheid en van Binnenlandse Zaken, ontvangen op 2 februari 2018;

Gelet op het verslag van de rapporteur, de heer Willem Debeuckelaere;

Brengt op 21 maart 2018 het volgend advies uit:

VOORAFGAANDE OPMERKING

De Commissie vestigt er de aandacht op dat er recent nieuwe Europese regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens werd uitgevaardigd: de algemene Verordening betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en de Richtlijn voor Politie en Justitie. Deze teksten verschenen in het Europese Publicatieblad van 4 mei 2016^[1].

De verordening, meestal AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) genaamd, is van kracht geworden twintig dagen na publicatie, nl. op 24 mei 2016 en wordt, twee jaar later, automatisch van toepassing: 25 mei 2018. De richtlijn voor politie en justitie moet via nationale wetgeving omgezet worden tegen uiterlijk 6 mei 2018.

Voor de Verordening betekent dit dat vanaf 24 mei 2016, en gedurende de termijn van twee jaar voor de tenuitvoerlegging, op de lidstaten enerzijds een positieve verplichting rust om alle nodige uitvoeringsbepalingen te nemen en anderzijds ook een negatieve verplichting, de zogenaamde "onthoudingsplicht". Laatstgenoemde plicht houdt in dat er geen nationale wetgeving mag worden uitgevaardigd die het door de Verordening beoogde resultaat ernstig in gevaar zou brengen. Ook voor de Richtlijn gelden gelijkaardige principes.

Het verdient dan ook aanbeveling om desgevallend nu reeds op deze teksten te anticiperen. En het is in de eerste plaats aan de adviesaanvrager(s) om hier rekening mee te houden in zijn (hun) voorstellen of ontwerpen. De Commissie heeft in onderhavig advies, in de mate van het mogelijke en onder voorbehoud van mogelijke bijkomende toekomstige standpunten, alvast gewaakt over de hoger geschetste negatieve verplichting.

I. ONDERWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De heer Jan Jambon, Vice-eersteminister en Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, heeft op 2 februari 2018 aan de Commissie gevraagd om een advies te verstrekken over een ontwerp van Koninklijk Besluit *betreffende aangiften van de plaatsing en gebruik van bewakingscamera's en*

^[1] Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

Richtlijn (EU) van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=OJ:L:2016:119:TOC>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2016%3A119%3ATOC>

betreffende het register van beeldverwerkingsactiviteiten van bewakingscamera's (hierna "het ontwerp-KB").

2. Het ontwerp-KB beoogt uitvoering te geven aan sommige bepalingen uit het wetsontwerp *tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door de politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid* (hierna "het wetsontwerp"). Het wetsontwerp heeft betrekking op cameragebruik door politiediensten en gewoon cameragebruik en het werd recent aangenomen door de Kamer (DOC 54-2855/001)¹. In de redactiefase verleende de Commissie reeds drie adviezen op het wetsontwerp: nr 15/2016², nr. 50/2016³ en nr. 53/2017⁴.

3. Het ontwerp-KB heeft vooreerst tot doel om de modaliteiten te regelen voor de aangifte van bewakingscamera's. Vandaag worden deze camera's, ingevolge artikel 5, §3 van de wet *van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's* (hierna "de Camerawet"), aangegeven bij de Commissie. Voornoemd artikel 5, §3, zou ingevolge het wetsontwerp aangepast worden, waardoor deze aangifte (en elke wijziging van een aangifte) in de toekomst bij de politiediensten zou moeten gebeuren. Het door het wetsontwerp ontworpen artikel 5, §3, voorziet in een delegatie aan de Koning om nadere regels vast te leggen betreffende de vorm en de inhoud van het standaardformulier dat bij die aangifte moet worden ingevuld en betreffende de wijze waarop dit formulier moet worden overgezonden aan de politiediensten⁵.

4. Ten tweede beoogt het ontwerp-KB uitvoering te geven aan de bepalingen uit het wetsontwerp die betrekking hebben op het zogenaamde "register van beeldverwerkingsactiviteiten", dat door elke verantwoordelijke voor de verwerking van bewakingscamera's in schriftelijke vorm moet worden bijgehouden. Het wetsontwerp voorziet in dit verband met name in een delegatie aan de Koning om *"de inhoud van dit register, de modaliteiten en de bewaartermijn ervan"* te bepalen⁶.

¹ <http://www.lachambre.be/flwb/pdf/54/2855/54K2855001.pdf>

² https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_15_2016_9.pdf

³ https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_50_2016_0.pdf

⁴ https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_53_2017.pdf

⁵ Cf. bv het door het wetsontwerp ontworpen artikel 5, §3, derde lid, van de Camerawet: *"(...) De Koning bepaalt, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, de vorm en de inhoud van het standaardformulier (...), de vorm en de actualiseringsmodaliteiten van dit formulier, alsook de wijze waarop dit formulier en de actualisatie hiervan wordt overgezonden aan de politiediensten. (...)"*.

⁶ Cf. het door het wetsontwerp ontworpen artikel 5, §3, vierde lid, van de Camerawet.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

5. Ingevolge het wetsontwerp en het ontwerp-KB, zullen bewakingscamera's in de toekomst moeten aangegeven worden bij de politiediensten in plaats van bij de Commissie⁷. De Commissie merkt op dat hierdoor een zeker deficit aan transparantie zal ontstaan, aangezien zij vandaag al deze aangiftes op haar website publiceert. Ingevolge een correcte toepassing van de informatieplicht vervat in artikel 13 AVG (en van de registratieplicht zoals bedoeld in artikel 30 AVG), zal dit bescheiden deficit evenwel goed ondervangen worden. De Commissie heeft dienaangaande dan ook geen bezwaren, maar zij suggereert wel om in het ontwerp-KB te voorzien dat de nieuwe Gegevensbeschermingsautoriteit – gelet op haar controleopdrachten – op verzoek toegang kan krijgen tot de aangiftes bij de politiediensten.

6. Ten tweede stelt de Commissie zich de vraag hoe de notie “plaats” moet geïnterpreteerd worden in artikel 4 van het ontwerp-KB: *“Er wordt een aangifte ingediend per plaats die door camera's wordt bewaakt.”* Uit het bestaande artikel 6, §1, tweede lid, van het Koninklijk besluit van 2 juli 2008 *betreffende de aangiften van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's*⁸, kan afgeleid worden dat het voor een besloten plaats om het adres gaat en voor een niet-besloten plaats om het grondgebied van de gemeente, maar dit KB van 2 juli 2008 zal door het ontwerp-KB⁹ worden opgeheven. De Commissie adviseert daarom om in het ontwerp-KB in een nauwkeurige definitie van de term “plaats” te voorzien.

7. Ten derde brengt de Commissie een opmerking in herinnering die zij in randnummer 23 van advies nr. 53/2017 gemaakt heeft: *“(…) wijst de Commissie er volledigheidshalve op dat de inhoud van het register dat door een verantwoordelijke voor de verwerking dient te worden bijgehouden (...), in het algemeen door artikel 30 van de GDPR wordt bepaald en dat de in het voorontwerp voorziene delegatie aan de Koning om deze inhoud nader te bepalen, dus best wordt beperkt tot specifieke aspecten die eigen zijn aan gegevensverwerkingen door middel van bewakingscamera's.”*

8. Bovenstaande suggestie was ingegeven door de idee dat er in principe geen kopie mag gemaakt worden van Europese regels in het nationale recht. Nochtans wordt in artikel 7 van het ontwerp-KB toch een bijna letterlijke kopie van artikel 30, lid 1, AVG opgenomen. De Commissie blijft van oordeel dat de letterlijke overname van artikels uit de AVG vermeden dient te worden. Dit is

⁷ Vandaag worden deze camera's, ingevolge artikel 5, §3 van de wet *van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's* (hierna “de Camerawet”), aangegeven bij de Commissie. Voornoemd artikel 5, §3, zou ingevolge het wetsontwerp aangepast worden, waardoor deze aangifte (en elke wijziging van een aangifte) in de toekomst bij de politiediensten zou moeten gebeuren.

⁸ *“De aanduiding van de site gebeurt door vermelding van de gemeente en, voor wat de besloten plaatsen betreft, het adres waar de plaats is gesitueerd.”*

⁹ Zie artikel 10 ontwerp-KB.

immers niet alleen verboden vanuit legistiek oogpunt, het kan ook verkeerde verwachtingen scheppen bij de verwerkingsverantwoordelijke. Laatstgenoemde dreigt immers de indruk te krijgen dat hij door de loutere toepassing van de regelgeving inzake cameragebruik, waaronder in het bijzonder het ontwerp-KB, volledig in overeenstemming met alle regels inzake de bescherming van persoonsgegevens handelt, terwijl dit evident niet strookt met de realiteit: alle bepalingen van de AVG zijn onverminderd van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door middel van camera's. Zo zullen bijvoorbeeld de regels betreffende de gegevensbeschermingseffectbeoordeling in sommige gevallen relevant zijn bij cameragebruik, aangezien artikel 35, lid 3, punt c), AVG, voorschrijft dat een dergelijke effectbeoordeling moet uitgevoerd worden bij *"stelselmatige en grootschalige monitoring van openbaar toegankelijke ruimten"*.

9. Door één verplichting uit de AVG – met name het register van verwerkingsactiviteiten zoals bedoeld in artikel 30 AVG – in de verf te zetten in het ontwerp-KB en geen melding te maken van de vele andere AVG-verplichtingen, dreigt dit aldus verwarring te creëren. Het ontwerp-KB zou zich betreffende het register daarom best beperken tot wat in artikel 8 staat, aangezien dit artikel enkel specifieke aspecten vermeldt die eigen zijn aan gegevensverwerkingen door middel van bewakingscamera's en dus complementair zijn aan artikel 30, lid 1, AVG. Artikel 7 van het ontwerp-KB, dat zoals gezegd een kopie is van artikel 30, lid 1, AVG wordt best geschrapt en vervangen door een loutere verwijzing naar voornoemde bepaling uit de AVG.

OM DEZE REDENEN

Verleent de Commissie een **gunstig** advies op het ontwerp-KB, op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met bovenstaande opmerkingen.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere